

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja, № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki pronumeraty, i ogłoszeń na stronicy 4-jej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI
II Aleja № 19.

Urządzony według najnowszych wymagań.
Telefon 334.

Tylko jeden dzień t. j. w Piątek 19 Kwietnia r. b.

Kronika Gaumont'a (natura) — Spis Majątku (komiczne)

ZIGOMAR Krol zlodziej
w walce z NICK-KARTEREM
(dramat w 4-ach aktach długości 1500 m.)

— NAD PROGRAM! —

Występy znakomitego kuplecisty i humorysty z nowym repertuarem

KACZANOWSKIEGO

TEATR ODEON "W. Krzemińskiego"
II Aleja № 43. TELEFON AM 4-77.

Najstarszy w Królestwie

Program od środy 17 do Piątku 19 Kwietnia r. b. (włącznie)

Zbrodnia z miłości
albo dramat na morzu.

OKROPHOŚCI PUSTYNI
(dramat z życia kolonistów afryk.)

JAS uśmierza dziadka
(komedja małego Jasia)

Kronika Gaumont'a № 12.
(natura)

Po ślubie komedja Amerykańska
Motyle-Żywa Kolleyka (whol.)

W fotoplastykonie: **Praga i Morawy.**

II Aleja 38. Tel. 4-97.

TEATR "URANJA"
pod zarządem W. Krzemińskiego

Program od środy 17-go do piątku 19-go Kwietnia 1912 roku (włącznie)

Tragedja modystki BOHATERKA (dramat w wykonaniu artystów sceny New-Jorsk.)

SEN (komedja Amerykańska)
Kronika PATHE Nr. 159a
(Aktualności ostatniego tygodnia)
Improwizowany olbrzym (k.)

Na scenie, odegraną będzie:
"I TAK SIĘ DZIEJE"
Komedja w 1-ym akcie.
Reżyser W. Kisielewski.

SKŁAD WYROBÓW TABACZNYCH
R. PRUSZKOWSKI, Częstochowa

POLECA nowe gatunki tytoni **Noblesse Arabski i Kwiat Yaka.**

tytonie: Laferme, Asmołowa, Kusznarewa, Aszkinazy, Gabaja z ustępstwem 10% rabatu.

Gilzy fabryk: NOBLESSE różnych formatk i MARCHALSKIEGO Abadie 18 kop. 250 szt. fantazyjne 20 kop. 250 sztuk.

Zupełna wyprzedaż po cenie kosztu tytoni:
Bostanoglo, Saatczy Mangubi, Szysman & Dzunacza, Hoffina, Rostowsko-Dońskiej fabryki i inne. — Cygara, cygaretki i tytonie do fajek w dużym wyborze stałe są na składzie. — Zupełna wyprzedaż wyrobów skórzanych po cenie kosztu: porfele, portmonetki i portycgary. 0805

prądów? nie bierze czynnego udziału w jego bólach i radościach?
Czyż to jest inteligencja narodu? Niel są to duchowi prostacy. Hodowanie pszenicy, robienie butów, leczenie chorych—żadna praca wyłącznie zawodowa nie daje sama przez się wstępu w sferę inteligencji.

Inteligencję społeczeństwa stanowią ludzie, którzy są duchową, twórczą z siłą narodu.

Jak różne są stopnie duchowej twórczości, tak różni są i inteligenci.

Inteligentem jest bojownik ducha — słowem budzący ducha społeczeństwa, torujący drogi wielkim myślom, potężnym uczuciom. Ale inteligentem jest i skromny nauczyciel wiejski, jeżeli siedzi dokoła siebie zaczerpnięte od mistrzów ziarna prawdy i dobra.

W dalekim kącie, we wsi wśród bagien i lasów położonej, była kobieta — prosta właścicielka—która za zadanie postawiła sobie wieś swoją czytać nauczyć. Ile miała wykształcenia, tyle oddawała go współbraciom, „zeby w kraju jaśniejsze się robiło”.

Cześć i wdzięczność budzą w nas wszyscy ci ludzie, pozornie prości, często mało wykształceni, na ostatnich stanowiskach stojący—jednak w duszy mający tę wielką iskrę społeczną, która w imię dobra powszechnego każę im oddziaływać duchowo na swoje otoczenie.

Albowiem tylko takich ludzi — bez względu na ich stanowiska społeczne, na stopień kultury i zamożności! — zaliczamy do inteligencji—do tej siły społecznej narodu, która stanowi o jego wartości duchowej, o jego żywotności i rozwoju.

M. Brzeziński.

Lekarz **Michał GREJNIEC**
Dentysta
w Częstochowie, I Aleja Nr. 10, telefon Nr. 108.
Choroby zębów i jamy ustnej. Wyjmowanie zębów bez bólu. Płomyki. Zęby sztuczne na podbieżeniu i bez podbieżenia.
Przyjmuje choroby ozdennie od 9-1 r. i od 3-7 w.

INTELIgENCJA.

Do „inteligencji” zaliczamy ludzi z wyższym (wykształceniem, ale częściej jeszcze z wyższą kulturą obyczajową. Lekarz, adwokat, fabrykant, obywatel ziemski, urzędnik, literat, ksiądz, artysta — wszystko to są ludzie należący do „inteligencji”. Z wyrazem tym wiążemy zazwyczaj pojęcie pracy umysłowej, większych potrzeb życiowych, a więc wyższego poziomu, i oczywiście większej zamożności.

Inteligencji przeciwstawiamy lud, rozumiejąc pod nim warstwę narodu biedniejszą, pracującą fizycznie, mało oświeconą, o niższym, prostszym sposobie życia.

Z pojęciem „inteligencji” łączymy ogładę zewnętrzną, znajomość form towarzyskich życia; z pojęciem ludu — nieokrzesanie, prostactwo.

Doprawdy, trudno o większe spacczenie prostej i jasnej rzeczy.

Miarą należenia do inteligencji nie może być forma, lecz duchowa treść człowieka.

Nie ten jest „inteligentem”, kogo warunki postawiły w szeregu uprzywilejowanych—lecz ten, kto, inteligentnie—rozumie —myśli i czuje. Nie dyplom pergaminowy, nie złoty znaczek na surducie, lecz duchowa treść mówi o należeniu człowieka do inteligencji lub do prostaków.

Prostakiem nie jest ten, kto nie uczył się w szkołach—lecz ten, czyja dusza jest prostacka, niewrażliwa na drganie myśli i uczuć społeczeństwa.

Kimże jest ten wykształcony w Instytutach posiadacz, który z obojętnością patrzy na biedę i ciemnotę setek rodzin chłopskich, z jakimi związała go długoletnia tradycja?

Kim jest ten lekarz, adwokat, profesor, literat, który po za swoją specjalnością nie rozumie życia swego społeczeństwa, nie odczuwa nurtujących je

zji uroczystości, związanych z obchodem 300 lecia Domu Romanowych.

Korespondent dziennika rosyjskiego zapewnia, że nawet w kołach pracujących dygnitarzy państwowych myśli o amnestji zaczyna być uważana za „akt mądrości”.

Postępowcy uważają amnestję za nieodzowną konieczność państwową, mającą na celu sparaliżowanie przy nadchodzących wyborach agitacji skrajnej lewicy.

Przejdzie do kursu łagodniejszego i bardziej ludzkiego jest widocznie nieuniknione. A początkiem jego ma być: amnestja, oraz zniesienie ochron nadzwyczajnych i wzmocnionych.

Rok „dobrej woli”.

Z powodu czterech wielkich rocznic w roku bieżącym, tak p. Marja Czesława Przewowska zachęca rodaków do wytrwania w akcie dobrej woli, za pomocą leczenia duszy narodowej literaturą naszych wielkich pisarzy.

„Na porządku dnia mamy w roku bieżącym: czterocznycową wielką naszą „aktualność”. Nie wypada pro prostu pominąć jej z uwagi.

„Skarga, Krasiński, Kollataj i Kraszewski, a obok nich wielka epopeja napoleońska!

„Jest ku czemu odwrócić wzrok od majaków chwili. Jest czem pokrzepić ducha, na czem wesprzeć ramie, szukając oparcia na podstawie trwałej, aby wyjść z obłęzy „wieku bez idei”.

„Obcowanie myślowe z duchową spuścizną wielkich naszych myślicieli i wieszczów przychodzi oto dziś u nas na ten porządek dzienny, przeciw któremu w zdrowem sercu narodu nie może być apelacji. Przetę w lekturze naszego dnia bieżącego czterem wielkim roku naszego jubilatowi wyznaczę należy odpowiednie miejsca. Wielu z nasna ich dotychczas jedynie z drugiej ręki, wie coś o nich i to tylko co nauka szkolna dawała elementarnie.

„Na czytanie samodzielnie perel ducha literatury ojczystej czasu, a co gorzej i chęć, następnie nie stawalo. Gorączka naśladowczych prądów chwili odwracała myśli od prac pomnikowych wogóle, w szczególności zaś od poznawania ducha kultury własnej. Genjalne dzieła myślicieli i wieszczów narodu składano do archiwów przeszłości, podporządkowując je ponornym płodem literatury obcych, pod sztandarem postępowości wysuwany na czoło myśli twórczej.

Dr. Paweł BRONIAŁOWSKI
Nowy-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 8-11 r. i od 3-7 p.p.
Panie od 2-3 po południu. — Stosuje wstrzykiwanie wódrożyny Salvarsanu (NATA 608).

Księgarnia F. ROZNIKIEGO
POLECA: Bogato skompletowany = SKŁAD NUT =
ORAZ: Szafki i ówroczniki na różne instrumenty.
= FORTEPIAN NA MIEJSCU. =

Stanisław Rumszewicz
p. adwokat, przysięg.
w Częstochowie — ulica Teatrlna № 22.
Przyjmuje od 9 do 12 i od 3 do 6-jej.

Lis i winogrona.
(bajka)
Lis, umierając raz z głodu wbiegł do ogrodu, gdzie zaraz wpadły głodnemu w oko przepyszne winne grona na płocie... Dalej—że sięgać po te łakociel! Lecz że wisiały wysoko napróżna Lisa stała się pracar: raz wraz koziołki tylko wywraca, raz wraz wyciąga szyć w pokorze, ale dosięgnąć wina nie może! E,—rzecze lis nasz —prosiętom ino smakować może surowe wino: ja wolę czekać (swe cedił słowa) aż z nich Madrę zrobia Szustował.

Amnestja.

Pogłoski o bliższej rzekomo amnestji, stanowiącej mającej przed wyborami do czwartej Dumy akt pojednania i zapomnienia przeszłości, stają się, jak donoszą z Petersburga, coraz uporczywsze.

Gorącymi zwolennikami amnestji są jakoby prezes ministrów Kokowcow, oraz minister spraw wewnętrznych, Markarow, przeciwnikami natomiast minister oświaty, Kasso, i sprawiedliwości, Szczegłowitow.

Amnestja częściciwa, objąć mająca mniejszej wagi przestępstwa, projektowana jest z okazji uroczystości jubileuszowych, złączanym z rocznicą 1812 roku.

Ogłoszenie natomiast amnestji ogólnej spodziewane jest jakoby z oka-

